

KOSÍ ZAMYŠLENÍ

Týden před velikonoce si kosové postavili na našem balkóně hnízdo. Na prkénku, které jsme tam pro takový případ připravili již před léty. Bylo s podivem, kde našli takovou dlouhou trávu a jak rychle stavěli (a to pěkně foukal vítr).

Na velikonoce byly v hnízdě 3 zelená vajíčka, jako malovaná. A černý kos na nich pečlivě seděl. Ochladilo se a každou noc silně mrzlo, přes den byla zima. Kos seděl a jen se rozhlížel. Zvláštní bylo, že občas hnízdo opustil a vajíčka byla v mrazu volně. Třeba čtvrt hodiny.

Za tři týdny začal odlétávat častěji. Vajíčka se mu proměnila v maličké potvůrky, podobné spíš ještěrkám. A pak se tu začali objevovat dva kosáci - černý a světlejší, sameček a samička. A létali a nosili a seděli a zahřívali. V hnízdě ticho, okolo čistoučko.

A kos se na hnízdě víc a víc vrtěl a občas se mu pod křídlem objevil jeden či dva zobáci, někdy i tři. A pak už vykukovali, když bylo hnízdo jen pro ně a oni čekali na úlovky.

Je ohromné, jak rychle kos roste. Z podivného nemoty je brzo hnědý rozčepýránek a postupně a rychle mění barvu a rozčepýřené peří se mění v dokonalá křídla a upravenou hlavičku. A občas si v hnízdě protahují křídélka. Ale hnízdo ani na chvilku neopustí. A každý večer si na ně nasedne velký kos a hřeje je. Když ne ních sedí, není poznat, zda tam má ještě vajíčka nebo už zobáky.

Rodinná pohoda, myslí si člověk. A taky si říká, jak se ten kos nadře. Co z toho života má. Celý den hledá, nosí, létá a večer zahřívá a hlídá. A malé má třikrát za rok. Houby život, málo zábavy. Dělá to, co dělat třeba. Tím se lišíme od kosů, že se nemusíme podřizovat.

A jednou ráno prvně vyleze kosák z hnízda. Postaví se na okraj prkénka a rozhlíží se. A pak bez ničeho najednou poprvé a dokonale vyletí a letí na stříšku druhého domu. A druhý také vyleze a za chvilku letí na strom naproti. A hned třetí, ten startuje rovnou z okraje hnízda - nohama nikdy nestál jinde, než v hnízdě a teď letí rovnou do široké trávy. Každý jinam a každý sám.

Ten na stříšce sedí. Sedí asi 2 hodiny a pak se vydá na další cestu. Není vidět kam.

Ten na stromě sedí blízko velkého kosa. Ani není poznat, kdy a kam uletěl.

Ten v trávě se rozhlíží a pak začne zobat. Přiletí k němu jiný velký kos a chce mu něco nalezeného vzít. A ihned je tu máma-táta kos a malému pomůže. Pak někam odhopkal.

A celý den je hnízdo prázdné.

A večer je hnízdo prázdné.

Už je prázdné.

Odletěli bez mávání, bez ohlížení. Odletěli a jsou pryč.

Jak je možné opustit domov a už se nevrátit, nepodívat. Opustit bez mávání. Prostě frrr. Být spolu celé dětství a pak během minuty odletět každý jinam a být si sám za sebe. Frrr. A zakládat hnízdo a mít malé a pracovat a podřídít se úkolům nenapsaným. Fííí.

Ale co když ho neopustili, protože jsou doma všude. Aha!

A co když se neopustili, protože jsou všichni v jednom kosím společenství. Aha!

A co když nepřemýšlejí nad tím, co je práce a co zábava - prostě to je tak, jak to je. Hm!

A co když nesoudí věci na dobré a nedobré. Je to tak, tak je to dobré. Je březem, stavíme. Mrzne, zahříváme. Máme malé, hledáme žízaly. Vždyť je to tak prosté. A tak krásné, protože jsme součástí něčeho velkého. Aha!

Že jsme každý sám za sebe? Ale kde že. Jsme každý součástí něčeho velkého, jsme jedno.

Hnízdo splnilo účel, už není potřeba. Nelpíme na hnízdech.

Máma-táta splnily poslání a my už jsme sami a taky plníme poslání. Vždyť ho máme stejné.

Ať je zima, déšť nebo sluníčko, je to stejné. Vždyť je to tak, jak to je.

Víte kosové, že mi bylo líto, když jste se večer nevrátili na hnízdo. Měl jsem asi představu, že si budete povídat, co kde a jak a velký kos se bude radovat ze svých potomků. Rodinná pohoda z pohádek člověčích rodičů se nekonala.

Víte kosové, že jsem díky vám zase něco pochopil! Něco o celku. Ne kosím pro kosy. Ale o celku společném. Pro kosy i pro nás.

A ráno jsem si řekl, nad vaším prázdným (ne opuštěným) hnízdem:
„Jsem přesvědčen, znáte pocit blaženosti, jen o tom nevíte, protože neznáte nic jiného.“

A pak mi bylo líto nás, že to tak neumíme. (A to se nemá.)

A pak jsem zase pocítil touhu, jít cestou, kterou znáte, protože jste ji ještě nikdy neopustili...

Jak někdo může o vás tvrdit, že jste neužiteční, že děláte škody...

M. Zámečník
(duben, 2004)